

# Qələbədən sonra Azərbaycan xarici investorlar üçün daha cəlbedici olub

Xeyli sayda xarici şirkət Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda həyata keçirilən layihələrə maraq göstərir



Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpasından təxminən 30 il ötür. Bu zaman kəsimi bir igid ömrü qədər olsa da, dövlətin inkişaf tarixində həddən artıq azdır. Ona görə ki, dövlətin formalaşması, təşəkkül tapması və inkişafı üçün əsrlər lazımdır.

Azərbaycan isə elə müstəqilliyinin ilk günündən müharibə vəziyyətində olmuş, ərazisinin böyük bir qismi işğalçı Ermənistanın tapdağı altında qalmış, iqtisadiyyatına görünməmiş ziyan dəymişdir. Bu səbəbdən hər il dövlət büdcəsinin xeyli hissəsi hərbi xərclərə yönəldilmişdir. Çünki müasir ordunun qurulması, onun 5-ci nəsil hücum və müdafiə sistemləri ilə təchiz edilməsi, yüksək döyüş qabiliyyətli zabit və əsgər heyətinin hazırlanması ağıla batmayan böyük vəsaitlər tələb edir. Bəzən bu xərclər işğalçı Ermənistanın bütün dövlət büdcəsindən də artıq olur.



**Əvvəli 1-ci səh.**

Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin islahatçı ruhu, cəsur sərkərdə qətiyyəti dövlətimizə bu qısa zaman kəsində əsrlərlə ölçülən uzun bir inkişaf yolu keçməyə imkan verdi. İndi nə Azərbaycan dövləti 5-10 il əvvəlki Azərbaycandır, nə də biz əvvəlki xalq. Möhtəşəm qələbə bizə kimliyimizi tanıtdı, genetik cəsurluğumuzu, sülhə və tərəqqiyə fərqli baxışımızı üzə çıxardı. Artıq daha güclü və əzəmətliyə, uğurlarımız daha dayanıqlı, dövlətçilik təcrübəmiz daha cılıdır.

Diqqət çəkəni odur ki, hərbi, iqtisadi və ümumiyyətlə, bütün sahələrdə Azərbaycanın qazandığı uğurlar beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də diqqətlə izlənir və nəticələr müxtəlif reyting sorğularında əksini tapır.

Son araşdırmalardan biri Alman-Azərbaycan Xarici Ticarət Palatasının (AHK) təşkilatçılığı ilə aparılmışdır. Azərbaycandakı cari iqtisadi vəziyyət və biznesin inkişaf perspektivləri, həmçinin ölkədə investisiya mühiti və həyata keçirilən iqtisadi islahatların səmərəliliyi haqqında "Azərbaycanda Xarici Biznes: Biznes Mühiti Sor-

# Qələbədən sonra Azərbaycan xarici investorlar üçün daha cəlbedici olub

**Xeyli sayda xarici şirkət Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda həyata keçirilən layihələrə maraq göstərir**

ğusu 2021" adlı bu hesabatda beynəlxalq şirkətlər belə qənaətə gəlirlər ki, ölkəmizin iqtisadiyyatının inkişafı dayanıqlıdır.

Adıçəkilən hesabat Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici biznes nümayəndələri arasında 2021-ci ilin may-iyul aylarında keçirilən Biznes Mühiti Sorğusunun nəticələrinə əsaslanmışdır. Bu məqsədlə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən və 30 ölkəni təmsil edən (Almaniya, Böyük Britaniya, ABŞ, İsveçrə, Türkiyə və s.) 270 xarici şirkətə sorğu göndərilmişdir. Sorğuya cəlb edilən xarici şirkətlərin 88 faizi mikro müəssisələr və KOB-lar olmuşdur. Onların 67 faizi 10 ildən yuxarıdır ki, ölkəmizdə

fəaliyyət göstərir və iqtisadi reallıqlara dərin bələddirlər. Son hesabatda respondentlərin 68 faizi Azərbaycan iqtisadiyyatının mövcud vəziyyətini sabit qiymətləndirmişdir. Halbuki bundan əvvəlki sorğuda bu göstərici 39 faiz olmuşdur.

Rəyi öyrənilən şirkətlər Azərbaycanı biznes investisiyaları üçün mühüm ərazi kimi dəyərləndirmişdir. Respondentlərin 57 faizi isə ölkəmizdə fəaliyyətini genişləndirmək və ya yeni investisiya qoymaq niyyətində olduğunu bildirmişdir.

Maraqlısı odur ki, 44 günlük müharibədə düşmənin darmadağın edilməsi və ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması xarici şirkətləri da-

ha geniş çərçivələrdə fəaliyyət göstərməyə, yeni investisiya imkanlarından faydalanmağa cəlb edir. Hamı dərk edir ki, Azərbaycan işğalçı Ermənistandan fərqli olaraq sülhə, əmin-amanlığa, tərəqqiyə və iqtisadi əməkdaşlığa səmt götürən ölkədir. Məhz ona görə Azərbaycan biznes investisiyaları üçün mühüm ərazi kimi qəbul edilir. Bu qiymətləndirmə öten ilə nisbətə 50 faizdən 60 faizə yüksəlmişdir.

Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən xarici sahibkarlar onun şahididir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatında müasir dünya təcrübəsi uğurla tətbiq edilir, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə "ağıllı" kənd, şəhər və kənd təsərrüfatı layihələri ic-

ra olunur. Bu da AHK-yə üzv şirkətləri işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə bərpauruculuq layihələrində daha yaxından iştirak etməyə sövq edir. Şirkətlərin 61 faizi bu layihələrdə podratçı/subpodratçı kimi çıxış etmək və ya dövlət-özəl tərəfdaşlığı çərçivəsində iştirakda maraqlıdır. Elə onə görə də sorğuda iştirak edən xarici şirkətlərin 43 faizi fəaliyyət sahələri üzrə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda həyata keçiriləcək layihələrdə iştirak edə biləcəklərini, 22 faizi bu layihələrdə iştirakının mümkünlüyünü bildirmişlər. Onların əksəriyyəti tikinti, telekommunikasiya və informasiya texnologiyaları sahələrinə daha çox maraq göstərirlər.

Digər diqqətçəkən faktlar: sorğuda iştirak edənlərin 71 faizi Azərbaycandakı siyasi sabitliyi, 49 faizi təhlükəsiz ölkə olduğunu, 39 faizi in-

müzakirəsi deməyə əsas verir ki, Mərkəzi Asiya ölkələrinin yeni nəqliyyat dəhlizlərindən, o cümlədən Azərbaycanın tranzit imkanlarından istifadədə marağı böyükdür". İİTKM-in analitiki Coşqun Cəfərov Aşqabad müqaviləsini imzalayan Türkmənistan, Özbəkistan, Qazaxıstan, İran, Oman, Hindistan və Pakistan vasitəsilə həyata keçirilən beynəlxalq yüklərin Zəngəzur dəhlizi vasitəsilə Avrasiya bazarlarına çatdırılmasının Qarabağ regionunun iqtisadi potensialının artırılmasında xüsusi rol oynayacağını proqnozlaşdırır: "Cənubi Qafqaz ölkələri olan Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan, qonşu ölkələr Türkiyə, Rusiya və İran "3+3" formatda geosiyasi əməkdaşlıq edərək kommunikasiya xətlərinin yenidən bərpa edilməsi ilə beynəlxalq tranzit daşımalarda yeni iqtisadi ağırlıq mərkəzi yarada bilər. Əlbəttə ki, bu əməkdaşlıq çərçivəsində Zəngəzur dəhlizinin siyasi və iqtisadi önəmi danılmazdır. Regionda digər həyata keçirilən nəzərdə tutulan layihələri dəyərləndirdikdə Zəngəzur dəhlizi region ölkələrinə daha ucuz alternativ olaraq çıxış edir".

Təbii ki, perspektivlərin bu cür nikbin analizi ölkəmizdə fəaliyyət göstərən şirkətlərin də diqqət mərkəzindədir. Onlar da görürlər ki, logistika sistemlərinin inkişafından başqa, azad edilmiş ərazilərdə yeni sənaye zonalarının yaradılması da investisiya imkanlarını daha da genişləndirə bilər.

44 günlük müharibədə misilsiz qələbəyə nail olan Azərbaycanın ildırım sürəti ilə bərpa işlərinə start verməsi, bütün Qarabağı tikinti meydançasına çevirməsi, yeni tranzit potensiallarının gündəmə gəlməsi xarici sahibkarların və investorların ciddi marağına səbəb olmuşdur. Bu amillərin nəticəsidir ki, respondentlərin 60 faizi (əvvəlki hesabatda 50 faiz) Azərbaycanı əlverişli biznes məkanı kimi qəbul edir.

**Bahadır İMANQULİYEV,**  
**"Azərbaycan"**